

BILTEN

MINISTARSTVA EVROPSKIH
POSLOVA CRNE GORE

mep

Ministarstvo
evropskih
poslova

me4.eu
eu4.me
ja za evropu, evropa za mene

EU4ME: Projekat finansira Evropska Unija, a sprovodi UNDP

Sadržaj

UVODNI GOVOR	1
.....	.....
PREGLED POGLAVLJA	2
.....	.....
DOGAĐAJ KOJI JE OBILJEŽIO PRETHODNI PERIOD	3
.....	.....
KONFERENCIJE, REGIONALNI I MEĐUNARODNI SKUPOVI	3
.....	.....
SPROVOĐENJE SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU	4
.....	.....
POSJETE EKSPERTSKIH MISIJA EU CRNOJ GORI	6
.....	.....
IPA	7
.....	.....
SARADNJA S CIVILNIM SEKTOROM	8
.....	.....
SARADNJA S LOKALNIM SAMOUPRAVAMA	11
.....	.....
OSTALO	12
.....	.....

Uvodni govor

Uvaženi čitaoci/čitateljke,

Pred vama je drugi broj Biltena Ministarstva evropskih poslova koji ima za cilj da predstavi najvažnije događaje i aktivnosti ovog resora u procesu pristupanja EU ostvarene tokom druge polovine 2017.

Dobar rezultat u pregovorima sa EU se ogleda u trideset otvorenih poglavlja, od kojih su tri privremeno zatvorena, i reformama koje već počinju davati vidljive rezultate u svim oblastima.

Ministarstvo evropskih poslova, kao koordinator procesa pristupanja EU je posvećeno uspješnom i odgovornom upravljanju evropskim poslovima u partnerstvu i saradnji s drugim organima i usmjereno na jačanje veza i odnosa s institucijama i članicama EU kako bi Crna Gora zauzela ravnopravno mjesto među evropskim partnerima.

Prethodnih pola godine je obilježio nastavak dinamičnih aktivnosti Ministarstva, u pogledu koordinacije sprovođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, Ipe, saradnje s lokalnim samoupravama i civilnim sektorom, te organizacije brojnih konferencija, regionalnih i međunarodnih skupova.

Uvjereni smo da i ovaj bilten predstavlja doprinos unapređenju informisanja, razumijevanja i znanja građana o procesu pristupanja i budućem članstvu Crne Gore u EU.

Ministarstvo evropskih poslova

25. Nauka i istraživanje	12. Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor	29. Carinska unija
26. Obrazovanje i kultura	13. Ribarstvo	31. Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika
30. Vanjski odnosi	14. Saobraćajna politika	32. Finansijski nadzor
1. Sloboda kretanja robe	15. Energetika	33. Finansijske i budžetske odredbe
2. Sloboda kretanja radnika	16. Porezi	17. Ekonomska i monetarna unija
3. Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga	18. Statistika	27. Životna sredina
4. Sloboda kretanja kapitala	19. Socijalna politika i zapošljavanje	8. Konkurencija
5. Javne nabavke	20. Preduzetništvo i industrijska politika	
6. Privredno pravo	21. Trans-evropske mreže	
7. Pravo intelektualne svojine	22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata	
9. Finansijske usluge	23. Pravosuđe i temeljna prava	
10. Informatičko društvo i mediji	24. Pravda, sloboda i bezbjednost	
11. Poljoprivreda i ruralni razvoj	28. Zaštita potrošača i zdravlja	

Privremeno zatvoreno poglavlje

Otvoreno poglavlje

Predata pregovaračka pozicija

Izrada Pregovaračke pozicije u finalnoj fazi

Rad na početnim mjerilima

DOGAĐAJ KOJI JE OBILJEŽIO PRETHODNI PERIOD

11. XII 2017.

CRNA GORA OTVORILA POGLAVLJA 2 I 3

Na Međuvladinoj konferenciji u Briselu Crna Gora je otvorila dva nova pregovaračka poglavlja, 2 – Sloboda kretanja radnika i 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga. Crna Gora, kako je zajednički ocijenjeno, ispunjavanjem obaveza iz procesa pristupanja, potvrđuje svoje snažno proevropsko opredjeljenje i snažno nastavlja put prema članstvu u EU. Istaknuto je da otvaranje poglavlja svjedoči o čvrstom napretku Crne Gore u procesu pristupanja EU i ispunjavanju kriterijuma za članstvo, kao i da Crna Gora ostaje predvodnica u pregovorima s EU i pouzdan partner Unije i regiona Zapadnog Balkana.

10. XI 2017.

U FEBRUARU STRATEGIJA ZA ZAPADNI BALKAN

Evropski komesar za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Johannes Han je najavio da će, na osnovu govora predsjednika Evropske komisije Žan-Klod Junkera o evropskoj perspektivi za sve zemlje regiona, u februaru biti objavljena strategija za Zapadni Balkan nakon čega će uslijediti izvještaji o zemljama kandidatima. „Onda će, prvi put poslije 15 godina, poslije Soluna 2003. godine, biti održan samit Zapadnog Balkana i EU koji će u maju 2018. organizovati Bugarska kao predsjedavajuća Uniji“, rekao je Han, poručivši da EU ima puno očekivanja i ciljeva u 2018.

KONFERENCIJE, REGIONALNI I MEĐUNARODNI SKUPOVI

5. VII 2017.

MINISTAR PEJOVIĆ NA ZASJEDANJU KOMITETA ZA PREGLED TRGOVINSKIH POLITIKA

Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović, učestvovao je u ime Vlade Crne Gore, na redovnom zasjedanju Komiteta za pregled trgovinskih politika, na kojem je razmotren trinaesti pregled trgovinskih politika Evropske unije. Ministar Pejović je ukazao na pozitivne aspekte reformi jedinstvenog tržišta EU i razvoja finansijskog sektora nakon finansijske krize i pozdravio novu regulativu kojom se unapređuje transparentnost, identifikuju rizici i obezbjeđuje stabilnost tržišta. Ponovio je posvećenost crnogorske Vlade integracijskim procesima u zemlji i ukazao da je ovaj proces preduslov inkluzivnog ekonomskog rasta.

7. VII 2017.

ODRŽAN SASTANAK DRŽAVA ČLANICA, EK I SAVJETA EU S GLAVNIM PREGOVARAČIMA CRNE GORE, SRBIJE I TURSKE

U Talinu je, u okviru estonskog predsjedništva, održan sastanak 28 država članica, Evropske komisije i Savjeta EU s glavnim pregovaračima Crne Gore, Srbije i Turske, na kom je učestvovao i ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović. On je predstavio dosadašnje rezultate u sprovođenju reformi, kao i buduće planove i aktivnosti u svim oblastima, s fokusom na vladavinu prava. Evropski partneri su pohvalili postignute rezultate u procesu evropske integracije i ohrabрили Crnu Goru da jednako uspješno kao i dosad nastavi sa sprovođenjem obaveza u daljim etapama evropskog puta.

25. IX 2017.

JUNKEROVA INICIJATIVA DOBAR SIGNAL ZA CRNU GORU

U Salzburgu je, u organizaciji Instituta evropskih regija, održana 13. Konferencija evropskih regija i gradova. Govoreći o inicijativi da Evropska komisija do kraja 2018. kreira strategiju za uspješan pristup Crne Gore i Srbije, ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović je istakao da je to prvi put, nakon dužeg perioda, da EK daje vremensku odrednicu, odnosno projekciju perioda u okviru kojeg se očekuje da dvije države koje su najviše odmakle u približavanju EU i koje trenutno jedine vode pristupne pregovore, sprovedu potrebne reforme i priključe se EU. Evropski komesar za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Johannes Han je naglasio da je vremenski okvir do 2025. pokretni cilj i da, zapravo, ne postoji ograničenje brzine, te da se može desiti da neke države pristupe prije, a neke kasnije.

29. IX 2017.

POLITIKA PROŠIRENJA VAŽNA POKRETAČKA SNAGA

U Milanu je održan sastanak grupe Novi lideri za Evropu, pod nazivom „Preoblikovanje Evrope“, kao i Grupe za evropske politike čiji je cilj priprema dokumenta za budućnost Evrope. Učesnici sastanka, koji je održan u okviru Svjetskog ekonomskog foruma, su razgovarali o dešavanjima na evropskoj političkoj sceni, kao i aktuelnom stanju i izazovima u oblasti ekonomije, bezbjednosti i odbrane, migracija i granica, demokratije i upravljanja, te energije i održivosti. Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović je istakao da su se integracijski procesi, u slučaju Crne Gore, pokazali kao najbolji okvir i put za sazrijevanje crnogorskog društva i najefikasniji mehanizam za uspješno usvajanje evropskih i međunarodnih standarda koji vode unapređenju kvaliteta života.

14. X 2017.

PODRŠKA EVROPSKIH GRAĐANA VAŽNA ZA USPJEH POLITIKE PROŠIRENJA

Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović je učestvovao na konferenciji “Javni dijalog u Evropi – povezivanje EU sa građanima i susjedstvom”, u Berlinu. Ukazao je na potrebu da evropske institucije i države članice EU ulože dodatne napore kako bi osigurale razumijevanje i podršku evropskih i građana država proširenja ideji i projektu ujedinjene Evrope. „Da bismo trajno i čvrsto trasirali proevropski kurs svih zemalja Zapadnog Balkana neophodno je da pronađemo način da projekt zajedničke budućnosti čitavog evropskog kontinenta zadobije podršku i povjerenje evropskih građana“, poručio je ministar.

16. X 2017.

SPROVOĐENJE SSP-A PRIBLIŽILO CRNU GORU ČLANSTVU U EU

Ministarstvo evropskih poslova je organizovalo svečanu konferenciju “Deseta godišnjica od potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju – budućnost evropske integracije Crne Gore”. Događaj je otvorio predsjednik Crne Gore Filip Vujanović, a u uvodnom dijelu su govorili član Evropskog parlamenta Eduard Kukan i direktorica za Zapadni Balkan u Generalnoj direkciji za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Henoveva Ruis Kalavera. Istaknuto je zadovoljstvo dosadašnjim rezultatima i napretkom u procesu pristupanja EU i poručeno da Crna Gora nastoji da bude primjer drugim državama u regionu koje se pripremaju za članstvo u EU, a da sprovođenje SSP-a predstavlja najbolji okvir za to.

18. X 2017.

MINISTAR PEJOVIĆ RAZGOVARAO S AMBASADORIMA DRŽAVA ČLANICA EU

Reforme koje Crna Gora sprovodi u procesu pristupanja se odvijaju dobrim tempom i u svim oblastima su vidljivi pomaci, ocijenjeno je tokom sastanka ministra evropskih poslova Aleksandra Andrije Pejovića s ambasadorima država članica EU. Sastanak je organizovalo Estonsko predsjedništvo EU u saradnji s Delegacijom EU u Podgorici, kako bi se razgovaralo o narednim koracima u procesu pristupanja i pripremi za Međuvladinu konferenciju u decembru pod predsjedavanjem Estonije EU. Ministar Pejović je ukazao da su sve crnogorske institucije i kompletna pregovaračka struktura posvećeni ispunjavanju preuzetih obaveza, kako u dijelu otvaranja preostalih poglavlja, tako i u pogledu njihovog zatvaranja. Ambasadori su poručili da će države članice, kroz konkretne tehničke i ekspertske projekte, nastaviti da podržavaju evropske napore Crne Gore.

20. X 2017.

SPROVOĐENJEM REFORMI U OBLASTI VLADAVINE PRAVA, CRNA GORA SE TEMELJITO PRIPREMA ZA BUDUĆE ČLANSTVO

Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović je razgovarao u Briselu s predstavnicima država članica EU u Savjetu za proširenje, Evropskoj komisiji i Službi vanjskih poslova EU. Predstavnici država članica EU su poručili da Crna Gora ostvaruje vidljiv napredak u pravcu unapređenja vladavine prava, izrazivši očekivanje da će ostvareni napredak u reformama omogućiti otvaranje novih pregovaračkih poglavlja do kraja godine. Ministar Pejović je ukazao na značaj novog prostora za djelovanje kad je u pitanju politika proširenja, te mogućnosti da se izradi novi strateški okvir za buduća pristupanja u skladu s najavama iz EK.

11. X 2017.

REGION MORA USPJEŠNIJE I DINAMIČNIJE RADITI NA INTEGRACIJI I MEĐUSOBNOJ SARADNJI

U Skoplju je održana regionalna konvencija o evropskoj integraciji Zapadnog Balkana, koju je organizovao Evropski pokret u Crnoj Gori. Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović je poručio je da su nastavak regionalne saradnje, uspješnog korištenja Ipa fondova za sprovođenje ukupnih reformi i snaženje administrativnih kapaciteta za ispunjavanje obaveza iz procesa pristupanja strateški prioriteti Vlade Crne Gore. Ukazao je na potrebu da Zapadni Balkan dinamičnije, složnije i uspješnije nastupa i izbori se za svoje mjesto unutar Evropske unije.

20. XI 2017.

ODRŽANA JAVNA DEBATA O PREGOVARAČKOM POGLAVLJU 3 - PRAVO OSNIVANJA PREDUZEĆA I SLOBODA PRUŽANJA USLUGA

U Podgorici je održana javna debata o 3. poglavlju - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga. Poručeno je da će realizacija aktivnosti iz okvira trećeg pregovaračkog poglavlja otvoriti značajne mogućnosti, kao što su pravo na poslovno nastanjivanje privrednih društava i pružanja usluga iz Crne Gore u svim članicama EU i obratno, automatsko priznavanje stečenih kvalifikacija i obrazovnih isprava, pristup jedinstvenom poštanskom tržištu, kao i jačanje kupovne moći i olakšavanje međunarodne trgovine. Istaknuto je da je ovo bilo prvo poglavlje, nakon vladavine prava, s uspješno ispunjenim mjerilom za otvaranje pregovora.

4. XII 2017.

TAJANI: ŽELIMO BALKAN U EVROPSKOJ PORODICI

U italijanskom gradu Akvila je održan završni događaj Jadranskog programa prekogranične saradnje, koji je okupio predstavnike osam država regije, a u ime Vlade Crne Gore je učestvovao ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović. On je istakao da samo kroz koordinirano i strategijsko djelovanje, uz pružanje podrške konkretnim, vidljivim aktivnostima i projektima koji su prilagođeni lokalnim i širim potrebama, možemo osigurati dalji razvoj Jadranskog basena. Predsjednik Evropskog parlamenta Antonio Tajani je poručio da moraju motivisati države Zapadnog Balkana da završe posao i postignu sve što je potrebno da bi postale dio Evrope. „Moramo pomoći politički i kroz projekte i tako poslati poruku da želimo Balkan u evropskoj porodici“, kazao je Tajani.

SPROVOĐENJE SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU

3. XI 2017.

CRNA GORA OSTVARILA ZNAČAJAN NAPREDAK U 5 PREGOVARAČKIH POGLAVLJA

U Briselu je održan Deseti sastanak Pododbora za industriju, trgovinu, carine, poreze i saradnju sa drugim zemljama kandidatima. Predstavnici Evropske komisije su ocijenili da je Crna Gora u proteklih godinu ostvarila značajan napredak u pet pregovaračkih poglavlja, i to: 1. Slobodno kretanje robe, 16. Porezi, 20. Preduzetništvo i industrijska politika, 29. Carinska unija i 30. Vanjski odnosi. Pohvalili su Crnu Goru za nedavno uspješno zatvaranje poglavlja 30. Vanjski odnosi i istakli značaj pregovaračkog procesa u ostalim poglavljima obuhvaćenim ovim Pododborom za dalji ekonomski razvoj Crne Gore.

6. XI 2017.

NAPREDAK CRNOGORSKE POLJOPRIVREDE NA EVROPSKOM PUTU

Na desetom sastanku Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo, održanom u Biselu, ocijenjeno je da je Crna Gora ostvarila napredak u procesu pristupanja Evropskoj uniji u oblasti poljoprivrede. Na sastanku je istaknuta potreba da se nastavi zajednički i posvećen rad, jer slijedi još intenzivnija faza daljeg usklađivanja sa EU politikom, implementacije usvojenih propisa, a sve u cilju pripreme, kako institucija, tako i poljoprivrednih proizvođača za EU.

10. XI 2017.

ODRŽANA SJEDNICA KOMISIJE ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

U Podgorici je održana peta sjednica Komisije za evropske integracije kojom je predsjedavao ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović. Ocijenio je dobrom dinamikom sprovođenja obaveza iz Programa pristupanja, što potvrđuje činjenica da stepen realizacije u prva tri kvartala iznosi 76 odsto.

21. XI 2017.

ODRŽAN SASTANAK PODODBORA O EKONOMSKIM I FINANSIJSKIM PITANJIMA I STATISTICI

U Podgorici je održan sastanak Pododbora o ekonomskim i finansijskim pitanjima i statistici, na kojem su predstavnici crnogorskih institucija Evropskoj komisiji predstavili napredak ostvaren u periodu novembar 2016 – novembar 2017. u oblastima makroekonomske stabilnosti, javnih finansija, finansijskog sektora, jačanja konkurentnosti ekonomije,

statistike, unutrašnje finansijske kontrole i spoljne revizije. Generalna direktorica za pristupanje Evropskoj uniji Ministarstva evropskih poslova, Jelena Burzan, istakla je da je nastavak sprovođenja reformi rezultirao otvaranjem četiri dodatna poglavlja i privremenim zatvaranjem jednog.

7. XII 2017.

ZAVRŠENA EKSPERTSKA MISIJA EU ZA VLADAVINU PRAVA U CRNOJ GORI

U Podgorici je održan sedmi sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između Crne Gore i Evropske unije. Sastanak je sa crnogorske strane otvorio ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović, a u ime EU, šef Jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Tomas Haglajtner. Ministar Pejović je istakao da je Crna Gora od prethodnog sastanka Odbora ostvarila značajan reformski napredak, koji je potvrđen otvaranjem još dva poglavlja pravne tekovine EU i privremenim zatvaranjem jednog. Haglajtner je istakao da će princip individualnih postignuća, odnosno napretka koji ostvaruje svaka zemlja prema EU, i ubuduće opredjeljivati tempo pristupanja Uniji.

POSJETE EKSPERTSKIH MISIJA EU CRNOJ GORI

20. VII 2017.

ZAVRŠENA EKSPERTSKA MISIJA EU ZA OBLAST BORBE PROTIV TRGOVINE LJUDIMA

U Podgorici je Održan završni sastanak ekspertske misije EU za oblast borbe protiv trgovine ljudima. Nezavisni eksperti iz Belgije, Francuske i Rumunije su tokom misije održali niz sastanaka s predstavnicima relevantnih crnogorskih institucija, na kojima su razmijenjene informacije o konkretnim pitanjima koja se tiču prevencije i represije krivičnih djela trgovine ljudima. Generalna direktorica za pristupanje EU u Ministarstvu evropskih poslova, Jelena Burzan, izrazila je očekivanje da će izvještaj nezavisnih eksperata dati objektivnu procjenu trenutnog stanja u oblasti borbe protiv trgovine ljudima i konstatovati napredak ostvaren u ovoj oblasti u odnosu na prethodnu ekspertsku posjetu.

11. IX 2017.

UNAPREĐENJE MEDIJSKOG SEKTORA ZNAČAJNO ZA NAPREDAK KA EU

U Podgorici je održan uvodni sastanak ekspertske misije o slobodi izražavanja i medija. Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović je rekao da je Crna Gora svjesna postojećih izazova, ali i maksimalno posvećena zajedničkom radu na efikasnom sprovođenju obaveza koje će naš medijski sektor približiti evropskim standardima, ali i

doprinijeti ispunjenju mjerila u poglavlju 23 Pravosuđe i temeljna prava. Šef Delegacije Evropske unije u Podgorici Ajvo Orav je poručio da je sloboda štampe važna za napredovanje prema članstvu u EU, ali i ukazao da je snažna, koherentna i efikasna samoregulacija najbolji način zaštite slobode štampe.

IPA

28. X 2017.

ZAJEDNIČKIM DJELOVANJEM DO BOLJE REGIJE JADRANA

U Čezenatiku, u Italiji, je održana konferencija o finansiranju sprovođenja Jadransko-jonske strategije. Na konferenciji, koja je okupila visoke predstavnike država članica regije dva mora, bilo je riječi o izazovima i mogućnostima Jadransko-jonske strategije, finansiranju njenog sprovođenja i ulozi privatnog sektora u njenom razvoju. Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović je poručio da je zajednički prioritet država članica Jadransko-jonske strategije da, kroz sinhronizovano djelovanje, stvorimo „pametan region“, privlačan za finansijske investicije, i da kroz unapređenje atraktivnosti, konkurentnosti i povezivanja, osiguramo ekonomski i društveni rast i napredak i podstaknemo integraciju Zapadnog Balkana u EU.

12. IX 2017.

KONKURS ZA ANGAŽOVANJE FINANSIJSKOG SLUŽBENIKA U ZAJEDNIČKOM TEHNIČKOM SEKRETARIJATU PROGRAMA PREKOGRANIČNE SARADNJE BIH-CRNA GORA 2014-2020

Ministarstvo evropskih poslova Crne Gore i Direkcija za evropske integracije Bosne i Hercegovine, kao operativne strukture za sprovođenje IPA II programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina-Crna Gora za period 2014-2020, pozvali su sve zainteresovane kandidate da se prijave na konkurs za sljedeće radno mjesto: Finansijski službenik u Zajedničkom tehničkom sekretarijatu Programa prekogranične saradnje BiH-Crna Gora 2014-2020, u Sarajevu.

15. IX 2017.

INTERREG IPA ITALIJA- ALBANIJA- CRNA GORA: ZAVRŠENA PRVA FAZA U PROCESU IZBORA PREDLOGA PROJEKATA

Izvršena je provjera prihvatljivosti predloga projekata pristiglih u okviru prvog poziva iz programa prekogranične saradnje Italija-Albanija-Crna Gora 2014-2020. Od 185 predloga projekata, koliko je ukupno dostavljeno putem elektronske aplikacije, njih 137 je zadovoljilo kriterijume prihvatljivosti.

20. IX 2017.

SASTANAK O SPROVOĐENJU PROJEKATA EVROPSKIH FONDOVA U CRNOJ GORI

U EU Info Centru, u organizaciji Kancelarije Nacionalnog koordinatora za Ipu, Ministarstva evropskih poslova, održan je koordinacioni sastanak posvećen razmatranju aktuelnih pitanja u sprovođenju Instrumenta pretpristupne podrške (IPA). Razgovarano je o programiranju instrumenta za preostale tri programske godine 2018-2020, s akcentom na Ipu 2018, kao i definisanje prioriteta za podršku u narednom periodu. Uz predsjedavajućeg sastankom, ministra evropskih poslova Aleksandra Andrije Pejovića, skupu su prisustvovali i šef Sektora za saradnju u Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori Herman Špic sa saradnicima i visoki programski službenici zaduženi za sprovođenje Ipe: nacionalni službenik za ovjeravanje i predstavnici Direktorata za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći u Ministarstvu finansija.

21. IX 2017.

U PODGORICI OBILJEŽEN EVROPSKI DAN SARADNJE

U Podgorici je svečano obilježen Evropski dan saradnje. Tim povodom je organizovan Sajam projekata realizovanih u okviru bilateralnih i trilateralnih programa prekogranične saradnje, kao i u Jadransko-jonskom, Dunavskom i Mediteranskom transnacionalnom programu. Organizovana je i izložba fotografija koje ilustruju rezultate pojedinih projekata koji su uspješno sprovedeni na teritoriji Crne Gore. Posjetioci sajma su imali priliku da dobiju informacije o realizovanim projektima, ali i mogućnostima koje pruža evropska regionalna i teritorijalna saradnja.

9. X 2017.

POSLEDNJI CIKLUS OBUKA ZA POVEĆANJE NACIONALNOG UČEŠĆA U HORIZONT-U 2020

U organizaciji Ministarstva nauke i Evropske komisije je počeo šesti ciklus obuka za razvoj i implementaciju projektnih ideja u EU Okvirnom programu za istraživanje i inovacije „Horizont 2020 (2014-2020)“. Obuka se realizuje putem Instrumenta pretpristupne podrške (IPA), kroz projekt „Povećanje nacionalnog učešća u Horizont-u 2020“, a pohađaju ga predstavnici Privredne komore, Centra izvrsnosti BIO-ICT, Instituta za javno zdravlje, Kompanije Ingispekt, Sekretarijata za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine i Fakulteta za prehrambenu tehnologiju, bezbjednost hrane i ekologiju. Program obuhvata kompletan proces pripreme i razvoja projektnih ideja, kreiranje konzorcijuma, načine apliciranja, izradu budžeta, administrativne i ugovorne procedure kao i upravljanje konkretnim projektom.

24. X 2017.

ZAVRŠNA KONFERENCIJA IPA PREKOGRANIČNOG PROGRAMA HR - CG, HR - BIH I HR - SRB ZA 2007-2013

U Zagrebu je održana završna konferencija povodom predstavljanja rezultata ostvarenih u okviru tri IPA Programa prekogranične saradnje Hrvatska - Crna Gora, Hrvatska - Bosna i Hercegovina i Hrvatska - Srbija za razdoblje 2007-2013. Načelnik Direkcije za evropsku teritorijalnu saradnju u Ministarstvu evropskih poslova Miodrag Račeta podsjetio je da je već 2008, kada je započelo sprovođenje Programa prekogranične saradnje Hrvatska - Crna Gora 2007-2013, postojalo veliko interesovanje za saradnju organizacija i institucija iz obje države, te da je iznos zatraženih sredstava u tri javna poziva bio 6 puta veći od raspoloživog budžeta Programa. Naveo je da je ugovoreno 18 projekata ukupne vrijednosti od 6,8 miliona eura i istakao odličnu saradnju između operativnih struktura u obje zemlje.

2. XI 2017.

OTVOREN SEMINAR NAJBOLJE PRAKSE U SPROVOĐENJU EVROPSKIH STRUKTURNIH I INVESTICIONIH FONDOVA

U Podgorici je otvoren dvodnevni seminar pod nazivom Najbolje prakse u sprovođenju Evropskih strukturnih i investicionih fondova. Radionica, koja je organizovana uz podršku projekta Jačanje kapaciteta crnogorskih institucija za proces pristupanja EU i instrument Ipa II i Programa razvojne saradnje Slovenije, okupila je predstavnike institucija koje su uključene u pregovarački proces za 22. poglavlje, kao i predstavnike civilnog sektora i struktura za upravljanje Ipom u Crnoj Gori. Generalna direktorica za evropske fondove Ivana Glišević Đurović je istakla da je Crna Gora posvećena pregovaračkom procesu i ključnim mjerama i aktivnostima koje su predviđene 22. poglavljem.

10. XI 2017.

PREDSTAVNICI MEP-A UČETVOVALI NA SASTANKU GRUPE FINANSIJERA PROJEKATA ZIO

U organizaciji Evropske komisije i Njemačke razvojne banke, u Sarajevu je održan dvadeset četvrti sastanak Grupe finansijera projekata Zapadnobalanskog investicijskog okvira (ZIO). Grupa finansijera projekata, kao redovni koordinacijski mehanizam u okviru ZIO, razmotrila je informacije o projektnim predlozima koje su države korisnice podnijele u okviru XVIII poziva za tehničku podršku pripremi projekata. Sastanku su u ime Ministarstva evropskih poslova prisustvovali šefica Odsjeka za programiranje Ipe Milica Abramović Radivojkov i samostalni savjetnik I Bojan Vujović. Konstatovan je značajan napredak po pitanju pripreme i sprovođenja infrastrukturnih projekata u regionu.

15. XI 2017.

PREDSTAVNICI MEP-A NA KOORDINACIONOM SASTANKU VIŠEKORISNIČKOG INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE PODRŠKE (IPA)

U Briselu je u organizaciji Evropske komisije održan redovni polugodišnji koordinacioni sastanak Višekorisničkog instrumenta pretpristupne podrške (IPA). Na sastanku su predstavljene unaprijeđene verzije akcija koje su predložene za podršku kroz program Višekorisničke Ipe za 2018, čiji nacrti su po prvi put predstavljani na prethodnom koordinacionom sastanku Višekorisničke Ipe održanom u junu 2017. u Sarajevu. Predlogom programa za 2018. je obuhvaćeno 14 akcija, ukupne indikativne vrijednosti 104,1 milion eura, koje će u narednom periodu biti predmet dodatnog usaglašavanja i definisanja i čije usvajanje se očekuje sredinom 2018.

15. XI 2017.

NOVI POZIV ZA FINANSIRANJE PROJEKATA U OKVIRU PROGRAMA PREKOGRANIČNE SARADNJE SRBIJA - CRNA GORA 2014-2020

U Vrnjačkoj Banji je održana Svečana konferencija povodom objave Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata u okviru Programa prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2014-2020. Novi poziv otvara mogućnost za dodatno jačanje saradnje ljudi i institucija, a u okviru poziva raspoloživo je više od dva miliona eura za oblasti zapošljavanja i zaštite životne sredine, poručeno je na današnjoj svečanoj konferenciji u Vrnjačkoj Banji.

8. XII 2017.

CRNA GORA USPJEŠNO KORISTI SREDSTVA IZ IPE

Na sastanku Nadglednog odbora za Instrument pretpristupne podrške (IPA) u Podgorici je poručeno da je uspješno korištenje sredstava iz Ipe u prethodnom periodu potvrda sposobnosti crnogorske administracije za preuzimanje vlasništva nad upravljanjem pretpristupnom podrškom i njene odlučnosti da iskoristi mnogo veća sredstva koja će biti dostupna nakon članstva u EU. Sastanak je u ime Vlade Crne Gore otvorio ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović, a u ime Evropske komisije, šef jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji za susjedstvo i pregovore o proširenju Tomas Haglajtner.

14. XII 2017.

IPA CBC ITALIJA-ALBANIJA-CRNA GORA: BUDŽET PRVOG POZIVA POVEĆAN ZA OKO 5 MILIONA EURA

Zajednički nadgledni odbor je donio odluku da budžet Prvog poziva Interreg IPA programa prekogranične saradnje

Italija-Albanija-Crna Gora bude povećan za oko 5 miliona eura (početni budžet poziva je iznosio 25 miliona eura), čime će se omogućiti većem broju crnogorskih, italijanskih i albanskih partnera da koriste IPA fondove, stiču dodatna iskustva i unapređuju oblasti u okviru kojih će sprovesti projektne aktivnosti. Zajedničkim radom predstavnika sve tri države, utvrđena je bodovna lista projekata čije finansiranje će zavisi od raspoloživosti budžeta, po prioritetima.

20. XII 2017.

CRNA GORA NAJBOLJA OD DRŽAVA ZAPADNOG BALKANA U PRIVLAČENJU SREDSTAVA IZ ZIO

U Podgorici je održana konferencija Zapadnobalkanski investicijski okvir – iskustva i mogućnosti, koju su organizovali Ministarstvo evropskih poslova i Program Ujedinjenih nacija za razvoj, uz finansijsku podršku EU. Poručeno je da je pravovremeno i pažljivo planiranje investicija u infrastrukturu, uz podršku međunarodnih partnera i EU, posredstvom instrumenta kao što je Zapadnobalkanski investicijski okvir, jedan od osnovnih preduslova za razvoj ekonomije Crne Gore i regiona. Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović je naglasio da je podrška EU pripremi i sprovođenju projekata posredstvom Zapadnobalkanskog investicijskog okvira važna za razvoj infrastrukture u oblastima saobraćaja, energetike, zaštite životne sredine, društvene djelatnosti i razvoj privatnog sektora.

SARADNJA S CIVILNIM SEKTOROM

2. XI 2017.

ODRŽAN PANEL NA FPN-U: “PERSPEKTIVE EU I ZAPADNOG BALKANA ŠEST DECENIJA NAKON RIMSKIH UGOVORA”

Ministarstvo evropskih poslova i Fakultet političkih nauka organizovali su na FPN-u panel debatu na temu: “Perspektive EU i Zapadnog Balkana šest decenija nakon Rimskih ugovora”. Otvarajući skup, dekan Fakulteta, prof. dr Saša Knežević je podsjetio na istorijski tok i razvoj evropske ideje i objasnio da je upravo uvjerenje da će jačanje evropskih savezništava doprinijeti ekonomskom razvoju vodilo lidere zapadnoevropskih država na put integracije. Ministar evropskih poslova Crne Gore Aleksandar Andrija Pejović je poručio da su Rimski ugovori baza i platforma na osnovu kojih je proteklih šest decenija kreirana Evropska unija i njenih gotovo 200 hiljada stranica pravnih tekstova.

19. VII 2017.

POTPISAN MEMORANDUM O SARADNJI IZMEĐU MINISTARSTVA EVROPSKIH POSLOVA I NVO EVROPSKI POKRET U CRNOJ GORI

Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović i predsjednik Evropskog pokreta u Crnoj Gori Momčilo Radulović potpisali su Memorandum o saradnji između Ministarstva evropskih poslova i Evropskog pokreta u Crnoj Gori. Saradnja će se zasnivati na principima partnerstva, transparentnosti i međusobnog informisanja, kao i pripremi i sprovođenju programa jačanja kapaciteta javnih institucija i civilnog društva u ovoj oblasti, a ogledaće se u sprovođenju projekata od zajedničkog interesa.

28. VII 2017.

AKTIVNOSTI NVO-A SNAŽE DIJALOG I INKLUZIVNI PRISTUP U PROCESU EVROPSKE INTEGRACIJE

U Podgorici je održan konsultativni sastanak sa zainteresovanim nevladinim organizacijama koje sprovode aktivnosti iz oblasti evropske integracije. Istaknuto je da je Ministarstvo evropskih poslova, na temelju uspostavljene dobre saradnje s civilnim sektorom, prepoznalo značaj učešća NVO-a u informisanju građana o procesu pristupanja Crne Gore EU, unapređenju kapaciteta potencijalnih korisnika za korištenje EU fondova i programa Unije, izradi analiza, studija i kvalitativnih i kvantitativnih istraživanja javnog mnjenja o procesu pristupanja EU. Komentari prisutnih predstavnika NVO, odnosili su se na određivanje prioriteta oblasti i visinu finansijskih sredstava koja će biti opredjeljena za programe i projekte NVO-a.

26. XII 2017.

PRAVA OSOBA S INVALIDITETOM SU VAŽNA ZA RAZVOJ DRUŠTVA

„Prava osoba s invaliditetom su važna za razvoj društva. O značaju ove oblasti najbolje govori činjenica da se u pregovorima s EU, čak 14 poglavlja na određeni način bavi pravima osoba s invaliditetom“, poručio je ministar evropskih poslova, Aleksandar Andrija Pejović na panel debati Temeljna prava i osobe s invaliditetom u organizaciji Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore i Ministarstva evropskih poslova. Ministar za ljudska i manjinska prava Mehmed Zenka naglasio je da su ljudska prava oblast koja nas održava budnim i konstantno priprema na veći i ozbiljniji angažman. Izvršna direktorica UMHCG Aleksandra Pavićević je pohvalila partnerski odnos Ministarstva evropskih poslova i UMHCG, izrazivši očekivanje da će se ovoj praksi pridružiti i drugi državni organi. Panel debata je organizovana s ciljem informisanja javnosti o značaju pregovaračkog poglavlja 23 za ostvarivanje i zaštitu prava osoba s invaliditetom.

SARADNJA S LOKALNIM SAMOUPRAVAMA

22. IX 2017.

ORGANIZOVAN EVROPSKI DAN U ANDRIJEVICI

Državna sekretarka Ministarstva evropskih poslova Marina Vujačić i generalna direktorica za poljoprivredu u Ministarstvu poljoprivrede Danijela Stolica boravile su sa saradnicima u radnoj posjeti Andrijevići u sklopu projekta Evropski dan u tvom gradu. Na sastanku s predstavnicima lokalne vlasti je istaknut značaj korištenja fondova EU za realizaciju kapitalnih i strateški važnih projekata u interesu građana i lokalne zajednice. Sagovornici su se saglasili o potrebi snaženja kapaciteta lokalnih samouprava za privlačenje mnogo većih sredstava koje će donijeti članstvo u EU.

22. IX 2017.

U NIKŠIĆU OBILJEŽEN EVROPSKI DAN JEZIKA

Evropski dan jezika, u organizaciji Ministarstva evropskih poslova, Opštine Nikšić i Filološkog fakulteta, svečano je obilježen u Nikšićkom pozorištu. Skup su otvorili ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović, predsjednik Skupštine opštine Nikšić Radivoje Nikčević i prodekan Filološkog fakulteta za međunarodnu saradnju doc dr Jelena Knežević. Ministar Pejović je poručio da otvaranje Crne Gore prema Evropskoj uniji ne može biti uspješno bez poznavanja jezika. Naglasio je da Evropska unija ima 24 službena jezika, što omogućava svim ljudima koji žive u njoj da imaju pristup cjelokupnom zakonodavstvu na svom službenom jeziku.

6. XI 2017.

EVROPSKI DAN U GUSINJU: ISKORISTITI EVROPSKE FONDOVE ZA RAZVOJ

Tokom razgovora ministra Pejovića i predsjednice opštine Gusinje Anele Čekić ocijenjeno je da lokalne samouprave očekuju brojne obaveze u procesu pristupanja, ali da su im na raspolaganju i brojne mogućnosti iz evropskih fondova čije je efikasno korištenje preduslov za unapređenje kvaliteta života građana. Ministar je ukazao na značajne mogućnosti koje su Gusinju na raspolaganju iz fondova EU, podsjetivši na dosadašnje projekte u ovoj regiji koji su bili usmjereni na jačanje službe spasavanja, životne sredine i raznolikosti NP Prokletije, seoskog turizma, prikupljanja otpada i mnoge druge.

22. XI 2017.

U OKVIRU PRVOG POZIVA 2 MILIONA EURA ZA ZAPOŠLJAVANJE I ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

U Rožajama je, na Informativnoj sesiji i Forumu za podsticanje projektnih partnerstva, saopšteno da će, u okviru Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata u okviru Programa prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2014-2020, korisnicima na raspolaganju biti 2 miliona eura za projekte u oblasti zapošljavanja i zaštite životne sredine. Predstavnic Ministarstva evropskih poslova Anita Beriša je podsjetila da je saradnja sa Srbijom započela 2007. i da su kroz tri dosad otvorena poziva za dostavljanje prijedloga projekata podržana 34 projekata u iznosu od 6,2 miliona eura.

24. XI 2017.

INFORMATIVNA SESIJA U NIKŠIĆU

Na Informativnoj sesiji u Nikšiću, povodom objavljivanja Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata u okviru Programa prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2014-2020, potencijalni korisnici su imali priliku da dobiju potrebne informacije o raspoloživim sredstvima, prihvatljivosti korisnika i troškova, potencijalnim aktivnostima, kao i načinu apliciranja.

28. XI 2017.

USPOSTAVLJENE PLATFORME ZA DUGOROČNU SARADNJU U OBLASTIMA KULTURE, OBRAZOVANJA I ZDRAVSTVA

Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2014-2020 je doprinio zbližavanju ljudi i institucija u pograničnom području, a kroz projekte su uspostavljene platforme za dugoročnu saradnju u oblastima kulture, obrazovanja i zdravstva, kazala je predstavnica Ministarstva evropskih poslova Anita Beriša na informativnoj sesiji povodom objave Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata u Prijepolju. Predsjednik Opštine Prijepolje Dragoljub Zindović je izrazio spremnost lokalne uprave da učestvuje u ovom Pozivu i ponudi kvalitetne projektne predloge koji će doprinijeti otvaranju novih radnih mjesta i zaštiti prirodnih resursa.

8. XII 2017.

CILJ VLADE JE KVALITETNA PRIPREMA DRŽAVE ZA ČLANSTVO U EU

U Danilovgradu je održan deveti sastanak Zajedničkog savjetodavnog odbora između Komiteta regiona EU i Crne Gore. Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović je poručio da cilj Vlade i pregovaračke strukture nije samo završetak pregovaračkog procesa nego kvalitetna priprema Crne Gore za ono što joj predstoji kao članici. Istakao je partnerski odnos koji Vlada i pregovaračka struktura imaju sa lokalnim samoupravama, opštinama pojedinačno i Zajednicom opština Crne Gore. Na sastanku su govorili i predsjednik opštine Danilovgrad Branislav Đuranović, gradonačelnik Prijestonice Cetinje i ko-predsjedavajući Odbora Aleksandar Bogdanović, šef Jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Tomas Haglajtner i članica opštinskog Vijeća Huding u Švedskoj Jelena Drenjanin.

OSTALO

25. X 2017.

SVEČANO POTPISANA DEKLARACIJA O NAMJERI ZA USPOSTAVLJANJE MEĐUNARODNOG NAUČNOG INSTITUTA NA PROSTORU JUGOISTOČNE EVROPE

Deklaracija o namjeri za uspostavljanje Međunarodnog naučnog instituta na prostoru Jugoistočne Evrope svečano je potpisana u CERN-u u Ženevi, od strane osam zemalja Regiona. Obraćajući se učesnicima skupa, ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović je izrazio uvjerenje da će potpisivanje Deklaracije i osnivanje Instituta osigurati dodatnu finansijsku podršku Evropske unije u oblasti nauke i istraživanja za unapređenje obrazovanja mladih naučnika, tehnološki transfer iz najprestižnijih evropskih laboratorija i jačanje saradnje u oblasti nauke.

7. XII 2017.**MEP OBJAVILO RADNI DOKUMENT EK ZA
POGLAVLJA 23 I 24**

Ministarstvo evropskih poslova, uz saglasnost Evropske komisije, objavilo je Radni dokument Evropske komisije o trenutnom stanju u poglavljima 23 i 24, u cilju kvalitetnog i sveobuhvatnog informisanja javnosti o procesu pristupanja Crne Gore EU. Objavljivanjem ovog dokumenta koji pruža presjek stanja u oblastima reforme pravosuđa, borbe protiv korupcije, ljudskih prava, policijske saradnje i borbe protiv organizovanog kriminala, Vlada nastavlja s transparentnim i proaktivnim pristupom u vođenju pregovaračkog procesa, te namjerom da sa javnostima podijeli svoje rezultate i intenzivira dijalog u vezi s aktuelnim i predstojećim izazovima i obavezama na polju vladavine prava.

13. XII 2017.**VIŠE OD 100 OSNOVACA UČESTVOVALO U
KVIZU O EU PUTEM INTERNETA**

115 učenika završnih razreda osnovnih škola učestvovalo je putem interneta na takmičenju „Koliko znaš o EU?“. Cana Bulatović, učenica VIII razreda podgoričke Osnovne škole „Savo Pejanović“, osvojila je prvo mjesto na takmičenju. Drugoplasirani je Jovan Popović, učenik IX razreda Osnovne škole „Vuko Jovović“ iz Danilovgrada, dok je na trećem mjestu Relja Savić, učenik IX razreda Osnovne škole „Sutjeska“ iz Podgorice. Njima su dodijeljene vrijedne nagrade – lap top, bicikl i elektronski čitač knjiga Kindle. Kviz je sproveo Ministarstvo evropskih poslova u okviru projekta “EU4ME” koji finansira Evropska unija, a sprovodi UNDP.

